

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2023. október 5., csütörtök

Tartalomjegyzék

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a visszaváltási díj megállapításának és alkalmazásának, valamint a visszaváltási díjas termék forgalmazásának részletes szabályairól szóló 450/2023. (X. 4.) Korm. rendelethez 1126

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a hulladékgyűjtési intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díjak, a díjalkalmazási feltételek, valamint a díjmegfizetés rendjének megállapításáról szóló 8/2023. (VI. 2.) EM rendelet módosításáról szóló 21/2023. (X. 4.) EM rendelethez 1129

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a visszaváltási díj megállapításának és alkalmazásának, valamint a visszaváltási díjas termék forgalmazásának részletes szabályairól szóló 450/2023. (X. 4.) Korm. rendelethez

A kormányrendelet indokolása a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A jogszabály célja, hogy a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/852 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: CSIE), valamint az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: SUP irányelv) által előírt kötelezettségek hazai átültetését megvalósítsa, ezáltal a csomagolás újrahasználatának, a csomagolási hulladék újrafeldolgozásának vagy más módon történő hasznosításának növelését, valamint az egyes műanyagtermékek környezetre, különösen a vízi környezetre, valamint az emberi egészségre gyakorolt hatásának megelőzését és csökkentését biztosítsa.

A CSIE alapján a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk a forgalomba hozott újrahasználatos csomagolások és a csomagolások újrahasználatára szolgáló rendszerek arányának növelése érdekében. Ezek az intézkedések magukban foglalják többek között betétdíjas rendszerek alkalmazását, célértékek megállapítását is.

A SUP irányelv egyes egyszer használatos műanyagtermékekkel kapcsolatban célérték teljesítését írja elő a tagállamok számára, amelyek megvalósítása visszaváltási díj bevezetésével érhető el. Erre tekintettel kötelező visszaváltási rendszer bevezetése és működtetése szükséges a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek keretében. A fenti irányelveken túl a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv (a továbbiakban: HKI) módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/851 európai parlamenti és tanácsi irányelv is tartalmaz a visszaváltási rendszerre vonatkozó előírásokat.

A HKI módosítás rendelkezései megerősítik a „hulladékhierarchiát”, vagyis előírják a tagállamok számára a hulladéklerakással és a hulladékégetéssel szemben a megelőzés, az újrahasznosítás és az újrafeldolgozás előtérbe helyezéséhez szükséges konkrét intézkedések – köztük betétdíjas rendszerek és egyéb, a használt termékek és anyagok hatékony gyűjtését ösztönző intézkedések – meghozatalát.

A HKI módosítás alapján a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényt (a továbbiakban: Ht.) is módosító egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvényben kerültek lefektetésre a visszaváltási rendszer törvényi keretfeltételei, a kormányrendelet az ezekhez kapcsolódó részletszabályokat tartalmazza.

Az irányelvekben foglaltakkal és azok alapján a Ht.-ban meghatározott alapvető szabályokkal összhangban a kormányrendelet a kötelező visszaváltási díjas rendszer kialakítását és működtetését szabályozza, valamint az önkéntesen visszaváltási díjas termékekre vonatkozó szabályokat tartalmazza.

A jogszabály a belföldön forgalomba hozott kötelezően visszaváltási díjas, valamint önkéntesen visszaváltási díjas termékekre és e termékekkel kapcsolatos tevékenységekre vonatkozik.

A kötelezően visszaváltási díjas termékek körébe a meghatározott tejalapú készítmények kivételével fogyasztásra kész vagy koncentrátum italtermék fogyasztói, közvetlen csomagolása tartozik, amely nem újrahasználatos vagy újrahasználatos, műanyag, fém vagy üveg alapanyagú, palack vagy doboz formájú és 0,1–3 literig terjedő űrtartalommal bír; ide nem értve a csekély mennyiségű kibocsátó által forgalomba hozott italtermék csomagolását.

Önkéntesen visszaváltási díjas termék a fenti termékek körébe nem sorolt, a gyártó által önkéntesen „visszaváltható” megjelöléssel gyártott, illetve forgalomba hozott meghatározott termék vagy termékcsomagolás, amelynek e megjelöléssel történő gyártását, illetve forgalomba hozatalát az országos hulladékgazdálkodási hatóságnak

bejelentették. A gyártó a forgalmazóval kötött megállapodás alapján minősítheti a terméket vagy a csomagolást önkéntesen visszaváltási díjas terméké.

A lakossági visszaváltás ösztönzése és a visszaváltási rendszer finanszírozása érdekében a kormányrendelet visszaváltási díj megfizetését írja elő. A visszaváltási díj összege kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználható termék esetén darabonként 50 Ft, újrahasználható termék, továbbá az önkéntesen visszaváltási díjas termék esetén a gyártó által meghatározott összeg. A kötelezően visszaváltási díjas termék csomagolású italtermék a visszaváltási díjjal megnövelt vételáron hozható forgalomba, illetve forgalmazható, kivéve, ha fogyasztónak történő értékesítés esetén az italtermékkel együtt annak csomagolása nem kerül átadásra a fogyasztó részére.

A kormányrendelet meghatározza a rendszer egyes résztvevőinek (gyártók, forgalmazók, fogyasztók, koncessziós társaság) jogait és kötelezettségeit a kötelezően visszaváltási díjas, valamint az önkéntesen visszaváltási díjas termékek vonatkozásában.

A gyártó a kötelezően visszaváltási díjas termék esetén GTIN szám és vonalkód, valamint meghatározott grafika elhelyezését is biztosítja a terméken. Az önkéntesen visszaváltási díjas termék esetén a „visszaváltható” megjelölés feltüntetése szükséges. A jelölés biztosítja a lehetőséget a visszaváltási díjas termék megkülönböztetésére az egyéb termékektől, továbbá felhívja a figyelmet a visszaváltás lehetőségére.

A gyártó a kötelezően visszaváltási díjas, újrahasználható terméket annak újrahasználata érdekében visszaveszi, továbbá az önkéntesen visszaváltási díjas terméket, valamint annak csomagolását a forgalmazótól, a fogyasztótól visszaváltja.

A forgalmazó a kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználható termék visszaváltását a koncessziós társasággal kötött szerződés, a kötelezően visszaváltási díjas, újrahasználható termék, valamint az önkéntesen visszaváltási díjas termék visszavételét pedig a gyártóval kötött megállapodás alapján végzi.

Kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználható termékek visszavételére köteles a forgalmazó automata visszaváltó berendezés működtetésével minden 400 m²-nél nagyobb eladótérrel rendelkező, élelmiszert értékesítő üzlet esetén.

A forgalmazó a visszavételt folyamatosan és teljes nyitvatartási időben biztosítja, működteti a visszaváltó berendezéseket, valamint a működtetéshez szükséges technikai feltételeket és a koncessziós társaság számára a karbantartási feladatok elvégzéséhez szükséges feltételeket biztosítja.

A fogyasztók tájékoztatása érdekében a forgalmazó a visszaváltás alapvető feltételeit közzéteszi a forgalmazás helyén vagy a visszaváltásra kijelölt helyen.

A fogyasztó a visszaváltási díj visszatérítésére abban az esetben jogosult, ha a terméket a visszaváltás helyén, meghatározott állapotban átadja.

A koncessziós társaság működteti a kötelező visszaváltási díjas rendszert, ennek keretében többek között biztosítja és működteti a szükséges informatikai felületet és rendszereket; működteti a jelölést lehetővé tevő rendszert; beszerzi, telepíti, karbantartja a visszaváltó berendezéseket; a hulladék átvételét, elszállítását, előkezelését, hasznosítás céljából történő átadását biztosítja; a feladatkörébe tartozóan gondoskodik a hulladékgazdálkodási létesítmények fenntartásáról és üzemeltetéséről; jelentéstételi, pénzügyi-számviteli nyilvántartási, valamint önellenőrzési rendszert működtet.

A koncessziós társaság az átadott kötelezően visszaváltási díjas, nem újrahasználható termék visszaváltási díját a fogyasztó részére megfizeti az automata visszaváltó berendezéseken keresztül közvetlenül, illetve annak hiányában a visszaváltásihely-üzemeltetőkn keresztül.

A koncessziós társaság feladata a visszaváltásihely-hálózat kialakítása is. A nem újrahasználható, kötelezően visszaváltási díjas termékek visszaváltása érdekében automata visszaváltó berendezéssel ellátott visszaváltási hely kialakítása kötelező a 400 m²-nél nagyobb eladótérrel rendelkező, élelmiszert értékesítő üzletek esetén; ennek hiányában továbbá visszaváltási hely kialakítása kötelező az ezer főnél nagyobb népességű településeken.

A koncessziós társaság fentiekén túlmenően pályázatot ír ki visszaváltási hely önkéntes kialakítására az országos lefedettség biztosítása érdekében.

A jogszabály tájékoztatási, valamint szemléletformáló és edukációs tevékenység folytatására irányuló kötelezettséget is előír a koncessziós társaság részére.

A kötelező visszaváltási díjas rendszer koncessziós társaság általi működtetéséért a termék gyártója csatlakozási díj és szolgáltatási díj megfizetésére köteles.

A kormányrendelet az önkéntesen visszaváltási díjas termék gyártója számára nyilvántartásba vételi, valamint ez alapján az országos hulladékgazdálkodási hatóság részére nyilvántartás-vezetési kötelezettséget ír elő a visszaváltási díj alkalmazására vonatkozóan.

A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működtetésében részt vevő felek közötti rendszeres párbeszéd lehetőségét biztosítják a kormányrendeletben meghatározott országos konzultatív testületek: a Kötelező Visszaváltási Díjas Rendszer Fóruma és a Kötelező Visszaváltási Díjas Rendszer Díjtanácsa, amelyek feladata a kötelező visszaváltási díjas rendszer működésével kapcsolatos kérdések megvitatása, illetve a Díjtanács esetében a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal csatlakozási és szolgáltatási díjjal kapcsolatos díjelőkészítő tevékenységének szakmai támogatása.

A jogszabály visszaváltási díjas termékek jelölésére, fogyasztótól történő visszaváltására és a fogyasztó tájékoztatására vonatkozó rendelkezéseinek megsértése esetén a fogyasztóvédelmi hatóság jár el, ha a jogsértés fogyasztót érint.

A nyilvántartásba vételhez kapcsolódó gyártói kötelezettségek teljesítését az országos, a gyártó, a koncessziós társaság és a koncesszori alvállalkozók e rendelet szerinti, a fogyasztóvédelmi hatóság hatáskörébe nem tartozó egyéb tevékenységét a tevékenység tekintetében hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hulladékgazdálkodási hatóság ellenőrzi, a kötelezettségek megsértése esetén a hulladékgazdálkodási hatóság jár el, a Ht. által meghatározott jogkövetkezmények alkalmazásával.

A jogszabály az átmeneti rendelkezések között a kötelező visszaváltási díjas rendszer országos bevezetése előtt zárt rendszerű tesztüzem végrehajtását írja elő a koncessziós társaság részére.

A jogszabály rendelkezik a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló kormányrendeletnek a kötelező visszaváltási díjas rendszer bevezetése miatt szükséges módosításáról, megteremtve ezáltal az összhangot a két jogszabály között. A módosítás a díjfizetéssel, a hulladékátvételi kötelezettséggel, az egyéni teljesítéssel, továbbá a hulladékgazdálkodási hatóság által alkalmazható intézkedéssel kapcsolatos rendelkezésekre vonatkozik. A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló kormányrendelet mellékleteinek módosítása a visszaváltási díjas termékek körforgásos kódjainak, valamint a visszaváltási díjas termékekkel kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség adattartalmának meghatározása érdekében szükséges.

Tekintettel arra, hogy a kormányrendelet hatálya az önkéntesen visszaváltási díjas termékekre is kiterjed, a kormányrendelet rendelkezik arról, hogy az e termékeknek a jelen jogszabályi környezetben megfeleltethető betétdíjas termékekkel kapcsolatos szabályozást tartalmazó, a betétdíj alkalmazásának szabályairól szóló 209/2005. (X. 5.) Korm. rendelet hatályát veszti.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díjak, a díjalkalmazási feltételek, valamint a díjmegfizetés rendjének megállapításáról szóló 8/2023. (VI. 2.) EM rendelet módosításáról szóló 21/2023. (X. 4.) EM rendelethez

Jelen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján az Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2023. júniusi módosítása a gépjárműgyártók esetén a díjatalány választását teljeskörűen biztosítja, ezért a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díjak, a díjalkalmazási feltételek, valamint a díjmegfizetés rendjének megállapításáról szóló 8/2023. (VI. 2.) EM rendelet (a továbbiakban: EM rendelet) módosítása szükséges a Korm. rendelettel összhangban az átvállalásra vonatkozó utalás törlésével. A Korm. rendelet 2023. augusztusi módosítása továbbá a borászati termék üvegcsomagolásának gyártója esetén díjatalány-fizetés választásának lehetőségét biztosítja, amellyel összhangban szükséges az EM rendelet módosítása a kapcsolódó díjtételek meghatározásával.

Az egyértelműség érdekében az EM rendelet kiegészül annak rögzítésével, hogy a rendeletben meghatározott díjak az általános forgalmi adót nem tartalmazzák, továbbá technikai pontosításokra kerül sor a mellékletek esetében.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarokzlony.hu> honlapon érhető el.